

lighed som denne, og ganske vist er den økonomiske Situation herhjemme saaledes, at den stemmer Sindene ret alvorligt, men den er dog ikke saaledes, at vi behøve at tie derom. Vi kunne godt tale om det, som er sket, og om, hvordan det i Virkeligheden ser ud.

Allerede den Gang, jeg forelagde Lovforslaget om Bankgarantien, udtalte jeg mig noget derom. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) tog jo Sigte paa Byggeriet her i København som det, der var Hovedaarsagen til Krisen. Det er ganske rigtigt. Det er ikke alene Hovedaarsagen, men det er saa godt som den eneste Aarsag til, som han selv sagde, at det, der kun naturligt burde have været en Nedgang, er blevet til en Krise. Det er blevet opgjort, at der bygges saaledes her i København, at der staar for mellem 100 og 200 Mill. Kr. Ejendomme, som der ikke er Beboere til. Det vil sige, at disse 100 à 200 Mill. Kr. ingen Rente give, ere anbragte saaledes, at de for en rimeligvis ikke kort Fremtid ingen Rente ville give. Det er selvfølgelig, at slikt kan ikke ske i et lille Land som Danmark, uden at det økonomisk kommer til at skade os, og uden at det økonomisk kommer til at trykke os. Og Ulykken er, at medens det er en mindre Kreds her i København, der gør Fejlen, og bygger disse kostbare, dyre Bygninger, der ikke er Lejere til, er det det hele Land, der maa bøde derfor. Det hele Land maa betale den høje Diskonto, som er en Følge af Krisen, og maa formodentlig vedblive dermed en Stund endnu for at hjælpe paa de Saar, som ere slaaede.

Man forbavses over, at noget saadant lader sig gøre; man forbavses over, at Folk blive ved at bygge i en By, der er overfyldt med ledige Lejligheder; man forbavses over, at ikke den sunde Fornuft siger dem, at dette kan ikke blive ved at gaa, men at det nødvendigvis maa medføre store Tab. Men Byggeri under saa store Former, som det sker her i København, øver en mægtig Tiltrækning paa visse Naturer. Det drejer sig her om de store Gevinster. Alle de, som have Mod paa de Foretagender, der give de store Gevinster, selv om de ogsaa give den store Risiko, føle sig tiltrukne heraf. Her ere de store Avancer paa Grundene; her ere de store Provisioner ved Salgene; her ere de store Sagførersalærer; her ere de store Arkitekthonorarer; her ere de glimrende Entreprisekontrakter, der maaske ganske vist for en stor Del betales med 3die eller 4de Prioritets Obligationer, men ogsaa give

et mægtigt Overskud, hvis det lykkes at finde en Køber til Ejendommen, der kan indløse disse Obligationer. Men saa kommer det Øjeblik, da der ikke kan findes Købere, og da Obligationerne ikke kunne indløses, og da Lejlighederne staa ledige, og saa have de de store Tab. At det har kunnet gaa saa længe, skyldes som sagt dels det, at en Mængde Interesser, en Mængde Mennesker have været med i dette Spil om de store Formuer, der skulde tjenes, og dels det, at selve Byggevirkensomheden i vore Dage ikke forløber saa hurtigt, at der ikke er temmelig lang Tid mellem det Øjeblik, da en Grund købes til en Bygning, og det Øjeblik, da det skal vise sig, om der i Virkeligheden er Lejere til den, saa at den behagelige Uvished, hvori de endnu kunne bevare Haabet om en større Gevinst, kan strække sig over et temmelig langt Tidsrum. I øvrigt maa man sige, at Forholdene have udviklet sig nogenlunde roligt, siden Staten og Bankerne overtog Garantien for de Banker, der ikke kunde staa mere.

Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) sagde, at Maalet var ikke alene at redde, men ogsaa at sørge for, at det blev forklaret og redet ud, hvorledes det hele er gaaet til, og at der blev truffet Foranstaltninger til saa vidt muligt at hindre Gentagelser i Fremtiden. Og han spurgte mig i denne Forbindelse, hvorledes jeg stillede mig til Tanken om en Undersøgelseskommission. Se, da det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds talte om en Undersøgelse, talte han saaledes det ene Øjeblik, at jeg tænkte mig, at det, han mente, var en Kommission, der skulde forberede en Banklov, en Sparekasselov og en Aktieselskabslov til næste Aar, og det andet Øjeblik talte han saaledes, at jeg maatte faa Indtryk af, at det var en Kommission, der havde et juridisk Formaal, en Kommission, der eventuelt skulde kunne rejse kriminel Tiltale mod dem, der havde opført sig saaledes, at de egnede sig for en saadan Behandling. Jeg har ogsaa tænkt mig Muligheden af en Undersøgelseskommission, men jeg har ganske vist tænkt mig, at det skulde være en Kommission, der skulde behandle Sagen juridisk, med andre Ord foretage en Undersøgelse af, hvor vidt der var handlet saaledes indenfor disse Bankers Kreds, at der var Anledning til at rejse kriminel Tiltale. Og jeg kan meddele det ærede Medlem, at det er mig bekendt, at der fra Justitsministeriet er tilskrevet Bank-